

TCMB Kasım Finansal İstikrar Raporu

Bugün yayınlanan **Finansal İstikrar Raporu**’ndan önemli başlıklar:

- Ekonomideki toparlanma genele yayılmakla beraber, başta turizm olmak üzere özellikle hizmet sektörü görece zayıf seyrini sürdürüyor. İhracattaki önemli toparlanmaya rağmen, hızlı kredi genişlemesi ve dolarizasyon eğilimiyle güçlü seyreden altın talebi ithalatı artırdı ve cari işlemler açığını yükseltti. **Gelecek dönemde ise kredi büyümesi ve parasal büyüklüklerde, kademeli sıkılaştırma adımlarının da etkisiyle başlayan dengelenmenin cari işlemler açığını daraltacağı** değerlendiriliyor.
- Hanehalkı:** Hanehalkı **finansal yükümlülük büyümesi** salgın döneminde açılan kampanyaların etkisiyle Eylül 2020 itibariyle **varlık büyümesinin sınırlı üzerinde** gerçekleşmiştir.
 - Varlık tarafında, finansal varlıkların yaklaşık dörtte üçünü içeren tasarruf mevduatında belirgin artış olurken, yükümlülük kısmında ihtiyaç ve konut kredilerindeki artış belirleyici olmuştur.
 - Bu gelişmelerle, azalma eğiliminde olan **kaldıraç oranı %35 düzeylerinde yatay** seyretmiştir
 - Hanehalkı varlıklarının dağılımına bakıldığında TL tasarruf mevduatının payı 2019 sonuna göre 6 puan gerileyip %34,1 olurken, dolarizasyon eğilimiyle kıymetli maden depo hesaplarının payı 6 puana yakın artış göstermiştir. YP tasarruf mevduatı ve kıymetli maden deposunun payı %42,1 düzeyine ulaşmıştır. Ayrıca, ilgili dönemde hanehalkının hisse senedi portföyünde istikrarlı artış gözlenmiş, hisse senedi piyasası yerli yatırımcı payı artmıştır.

Tablo III.1.1: Hanehalkı Finansal Varlıkları

	09.19		09.20		Yüzde Değişim	Değişime Katkı (Puan)
	Milyar TL	Yüzde Pay	Milyar TL	Yüzde Pay		
Toplam Varlıklar	1703.6	100	2407.1	100	41.3	41.3
TL Tasarruf Mevduatı	682.4	40.1	820.3	34.1	20.2	8.1
YP Tasarruf Mevduatı	613.9	36.0	786.3	32.7	28.1	10.1
- (Milyar ABD doları)	108.5		104.4			
Kıymetli Maden Deposu	61.1	3.6	227.1	9.4	271.9	9.7
- (Milyar ABD doları)	10.8		30.1			
Tahvil ve Bonolar	43.1	2.5	62.3	2.6	44.6	1.1
- Kamu	15.8	0.9	36.0	1.5	127.0	1.2
- Özel Sektör	27.2	1.6	26.4	1.1	-3.3	-0.1
Yatırım Fonları	172.4	10.1	228.8	9.5	32.7	3.3
Emeklilik Yat. Fon.	100.0	5.9	139.7	5.8	39.7	2.3
Diğer Yat. Fon.	72.4	4.2	89.1	3.7	23.0	1.0
Hisse Senedi	70.2	4.1	164.1	6.8	133.7	5.5
Repo	2.3	0.1	3.5	0.1	50.7	0.1
Dolaşımdaki Para	58.1	3.4	114.5	4.8	97.0	3.3

TCMB Kasım Finansal İstikrar Raporu

- **Reel sektör gelişmeleri:** Reel sektörün YP finansal borçluluk oranı, YP kredilerde azalma eğilimi görülmesine rağmen, döviz kurlarındaki artışla yıllık bazda 2,1 puan yükselerek %39 olmuştur. Reel sektörün toplam borçları ise, salgın dönemine özgü getirilen teşviklerle artmıştır. Toplam finansal borçların milli gelire oranı yılbaşından bu yana 12 puan artışla %69 seviyesine yükselmiştir. Reel sektörün yurtdışı YP cinsi borç azaltma eğilimi devam ediyor. Bu gelişmede yatırım eğilimindeki azalma, ek kur riski almama eğilimi de etkili oluyor.
 - BIST’de işlem gören firmaların operasyonel kar/aktif oranı %50’nin altına inerken, finansman gideri/aktif oranı ise %2 düzeylerinde yatay seyretmektedir.
 - Reel sektörün YP borcu Ağustos 2020 itibariyle azalma eğilimini sürdürerek 245 milyar \$’a, YP açık pozisyonu ise 162 milyar \$’a geriledi. Firma ölçeği kırılımında KOBİ’lerde YP borç azaltma daha belirgindir. Eylül itibariyle KOBİ’lerin YP kredilerdeki payı %10’a gerilemiştir.
- **Bankacılık Sektörü:** Son dönemde yükselen fonlama maliyetlerinin de etkisiyle gerek firma gerekse bireysel kredilerde faiz oranları artarken, vadeler kısalmaktadır. TGA bakiyesi yataya yakın seyrederken, TGA oranı hızlı artan kredi hacmi ile gerilemiştir. Yoğun olarak gerçekleştirilen yapılandırma ve taksit öteleme uygulamaları sektörün aktif kalitesi görünümünü desteklemiştir.

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomikarastirmalar@akbank.com

Dr. Fatma Melek – Baş Ekonomist

Fatma.Melek@akbank.com

Dr. Eralp Denktas, CFA

Eralp.Denktas@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Meryem etinkaya

Meryem.Cetinkaya@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne şekil , suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İř bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya güncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAş, Ak Yatırım Ař ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAş ve Ak Yatırım Ař her an, hiçbir şekil ve surette n ihbara ve/veya ihtaraya gerek kalmaksızın söz konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldıracaktır. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla genel yatırım tavsiyesi niteliğinde hazırlanmış olan iř bu rapor ve yorumlar, kapsamlı bilgiler, tavsiyeler hiçbir şekil ve surette Akbank TAş ve Ak Yatırım Ař'nin herhangi bir taahhüdünü içermediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, geekleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her türlü riskler bizatihi bu kişilere ait ve raci olacaktır. Bu nedenle, işbu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgilere dayanılarak özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, geekleştirilecek işlemler nedeniyle oluşabilecek her türlü maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, her ne nam altında olursa olsun ilgililer veya 3. kişilerin uğrayabileceği doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak zarar ve ziyandan hiçbir şekil ve surette Akbank T.A.ř, Ak Yatırım A.ř ve çalışanları sorumlu olmayacak olup, ilgililer, uğranılan/uğranılacak zararlar nedeniyle hiçbir şekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAş, Ak Yatırım Ař ve çalışanlarından herhangi bir tazminat talep etme hakkı bulunmadıklarını bilir ve kabul ederler. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler “yatırım danışmanlığı” hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamındadır; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iř bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir sözleşme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında genel olarak düzenlendiğinden, kişiye özel rapor, yorum ve tavsiyeler içermediğinden mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmaz olabilir.

AKBANK

Ekonomik Araştırmalar